

Toelichting op toepassing SDE++ regeling voor CCS (Porthos Rotterdam)

Het afvangen, transporteren en opslaan van CO₂ (CCS) is een zeer belangrijke maatregel om de afspraken uit het Klimaatakkoord te halen. CCS heeft drie grote voordelen: het is snel te realiseren, de bespaarde CO₂-uitstoot is heel groot en het is goedkoper dan vrijwel alle andere maatregelen. Om aan de klimaatdoelen te voldoen, hebben we niet de luxe om keuzes te maken: we hebben alle opties nodig om de CO₂-uitstoot met 49% te verlagen in 2030. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de helft van de verlaging van CO₂-emissies in 2030 door de industrie wordt gerealiseerd via CCS; 7,2 Mton van de 14,3 Mton.

De subsidieregeling voor het stimuleren van de opwekking van duurzame energie (SDE) is verbreed naar de SDE++, zodat ook CO₂-reductieprojecten nu voor subsidie in aanmerking komen. Bedrijven kunnen tussen 24 november en 17 december 2020 een subsidieaanvraag doen bij het ministerie van EZK. Toekenning wordt in het voorjaar van 2021 verwacht.

Porthos richt zich op het opslaan van CO₂ in het uitgeproduceerde gasveld P18. Dat heeft een capaciteit van 37 Mton CO₂. Omdat de SDE-regeling voor CCS een looptijd van 15 jaar heeft, is dat 15 jaar lang 2,5 Mton, oftewel ongeveer 10% van de huidige uitstoot van de Rotterdamse industrie. Verwachting is dat de vier bedrijven waarmee Porthos nu samenwerkt die 2,5 Mton per jaar gaan leveren en hiervoor subsidie zullen aanvragen.

Die subsidie is nodig om het verschil in kosten tussen emissierechten voor CO₂ (ETS) en de kosten voor CCS te overbruggen. De CO₂-uitstoot gaat op die manier naar beneden, terwijl bedrijven geen concurrentienadeel ondervinden ten opzichte van hun internationale concurrenten. Emissierechten zijn nu ongeveer € 25 per ton CO₂. De kosten voor afvang verschillen per bedrijf, afhankelijk van de installaties die zij moeten plaatsen. Porthos rekent de bedrijven een tarief voor transport en opslag. Daarmee betaalt Porthos de pijpleidinginfrastructuur, compressoren en het 15 jaar lang transporteren en opslaan van CO₂. De uiteindelijke hoogte van het tarief is met name afhankelijk van de hoeveelheid CO₂ (meer is per ton goedkoper) en de daadwerkelijk gemaakte kosten voor aanleg van het systeem.

De subsidie die de bedrijven de komende 15 jaar nodig hebben om het gat te overbruggen tussen ETS en de kosten voor CCS is nu ongewis. Met name de ontwikkeling van de prijs van de emissierechten (ETS) is daarin bepalend. Verwachting is algemeen dat die zullen stijgen, omdat de EU steeds meer rechten uit de markt haalt, zeker als het reductiedoel in Europa van 40 naar 55% gaat. De SDE++ regeling zit zo in elkaar dat de overheid jaarlijks alleen het daadwerkelijke verschil tussen ETS en de kostprijs van CCS uitkeert als subsidie. Met die onzekerheid is het lastig begroten voor de overheid, en daarom wordt bij toekenning van de SDE++ subsidie voorzichtigheidshalve een soort maximum reservering gemaakt. De uiteindelijke kosten zijn dus naar alle waarschijnlijkheid aanzienlijk lager dan het bedrag dat voor subsidiëring gereserveerd wordt.

Vergeleken met andere technieken is CCS een goedkope manier om CO₂ uit de lucht te houden. Juist omdat het relatief zo goedkoop is, en de overheid die projecten subsidieert die per euro de meeste CO₂ uit de lucht houden, was er bij het opstellen van het Klimaatakkoord de zorg dat CCS zoveel subsidie krijgt dat andere technieken te weinig ondersteuning krijgen. De oplossing daarvoor is dat in het Klimaatakkoord is opgenomen dat jaarlijks maximaal 7,2 Mton CCS binnen de industriesector gesubsidieerd wordt, dat subsidiebeschikkingen niet later dan 2035 worden afgegeven en dat CCS niet wordt toegepast als er andere geschikte technieken voorhanden zijn. Zo blijft er voldoende geld over voor andere technieken.

Voor meer informatie over de SDE++, zie [hier de brochure](#) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor meer informatie over project Porthos, zie www.porthosCO2.nl.